

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
v/Bård Andreas Selstad Ottesen

Dykkar ref.:
201835901-2

Vår ref.:
5175802/N73

Dato:
2018-10-03

Mellombels uttak av vatn til Leikanger vassverk – Svar på høyringsuttalar

Sognekraft viser til høyringsfråsegner vedrørande søknad om mellombels løyve til uttak av grunnvatn til Leikanger vassverk etter vassressurslova i samband med bygging av Leikanger kraftverk og omlegging av permanent drikkevassuttak.

Kommentarar frå Sognekraft er vist i kursiv under.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Fylkesmannen påpeiker at det er viktig at det vert gjort minst mogleg landskapsinngrep når ny infrastruktur skal etablerast, og seier at det er viktig å unngå unødvendig inngrep i kantvegetasjonen.

Den midlertidige vassleidningen vil i stor grad leggest oppe på bakken, bortsett frå ved nokre kortare kryssingar ved vegar, innkøyrslar og pumpehus, samt forbi og ovanfor skulen. Dette gjer at det vert minimale terrenginngrep både ved legging og fjerning av leidningen. Langs den nedste delen der leidningen ligg nærast kantvegetasjonen ned mot elva vil røyrleidningen bli lagt langs kanten av eksisterande traktorveg, og det vil ikkje vere trong for å fjerne ytterlegare vegetasjon på denne strekningen. Lenger nord ligg leidningen noko lenger bort frå elvekantvegetasjonen. Her vil det somme stadar vere trong for hogge ei ca. 5 m brei gate i krattvegetasjonen for framføring av naudsynt utstyr til legging av røyr.

Sogn og Fjordan fylkeskommune

Sogn og Fjordane fylkeskommune har ikkje avgjerande merknadar til søknaden, men minner om tiltakshavar si plikt til å vise varsemd og til å straks melde frå til Sogn og Fjordane fylkeskommune ved Kulturavdelinga dersom ein under arbeidet skulle støyte på automatisk freda kulturminne, jfr § 8, 2. ledd i Lov om kulturminne.

Statens vegvesen

Statens vegvesen har ingen merknadar til saka, men orienterer om regelverket for når det må søkjast løyve eller dispensasjon etter veglova, der Statens vegvesen er styresmakt.

Sognekraft har sendt søknad om kryssing av veg til Statens vegvesen datert 10-09-2018.

Leikanger jakt- og fiskelag

Leikanger jakt- og fiskelag har ikkje avgjerande merknadar til saka, men er opptatt av at den midlertidige infrastrukturen ikkje er til hinder for bruk av elva til naturopplevingar eller etablering av eventuelle avbøtande tiltak for den komande reguleringa.

Det vil ikkje bli innført ferdselsforbod langs røyrtaséen eller grunnvassbrønnane som følgje av det midlertidige grunnvassuttaket. Vassleidningen vil ha ein diameter på 225 – 250 mm, og kan lett forserast for dei som fiskar, går tur eller liknande i området. Etter godkjent overvakingsplan for Henjaelvi (bl.a. for fisk og landskap) skal eventuelle avbøtande tiltak først vurderast etter at kraftverket er sett i drift, og dermed etter at den mellombelse vassleidningen er fjerna.

Tonje Fjeld Hæreid

Hæreid har følgjande spørsmål til tiltakshavar:

1. I brev til grunneigarar, festarar eller nabo til tiltaket står det at det skal takast ut grunnvatn i 2-3 grunnvassbrønner i Riverdalen. Rapporten derimot viser til uttak frå 5 brønner, både i Lundene og i Riverdalen. Kva er rett?

Det har vore testa ut fleire ulike brønner for å vurdere produksjonspotensialet på ulike stadar, og talet på brønner som faktisk skal brukast har blitt vurdert basert på resultat frå testpumpingar. Basert på testinga er det no beslutta å etablere 2 produksjonsbrønner og 1 – 2 mindre brønner som reserve.

2. Kva restriksjoner kan uttaket føre til for ferdselen på regulert turveg langs Henjaelvi?

Langs nedre del av Henjaelvi er det i reguleringsplan for Lundene regulert inn ein turveg på vestre elvebreidd. For den delen av røyrgata som blir lagt oppe på bakke i dette området vil røyret bli lagt langs kanten av eksisterande traktorveg. Det vil ikkje vere noko form for restriksjonar på ferdsel verken her eller andre delar av røyrgata. Der røyrgata kryssar vegar eller innkøyrslar, og andre stadar der det er fare for motorisert ferdsel, vil røyrgata bli grave ned.

3. Det er vist til at uttaket frå eksisterande drikkevasskjelde maksimalt var 43 liter per sekund, men at det vert lagt opp til at det høgaste uttaket frå mellombels drikkevasskjelde blir 35 liter per sekund. Kva var moglege vassuttak i sommar då vass-standen var på det lågaste?

Sommaren 2018 var svært tørr. I denne perioden vart dei to produksjonsbrønnane testpumpa med maksimal pumpekapasitet. Begge brønnane pumpa om lag 20 l/s gjennom heile sommaren (totalt 40 l/s) utan at dette medførte at grunnvasstanden i området sank. Når anlegget er sett i drift vil pumping til høgareliggande område medføre at pumpene får ein maksimal kapasitet på 35 l/s. Gjennomsnittleg døgnforbruk for Leikanger vassverk er 16 l/s.

4. Kva restriksjoner på vassforbruk vil det bli lagt opp til ved høgt behov?

Leikanger kommune har hatt ynskje om ei mellombels vassforsyning med maksimalt uttak på 30 - 35 l/s. Det prosjekterte anlegget vil ha ein maksimal kapasitet på 35 l/s. I tørre periodar om sommaren som medfører høgt vassforbruk til gardsvatning og hagevatning kan det samla ønskte forbruket ligge over dette. Ved slike situasjonar vil Leikanger kommune måtte innføre restriksjonar på hagevatning og jordbruksvatning.

5. Under punkt 5.5 Risikoreduserande tiltak er eksisterande avlaupsnett behandla under punkta:

10. Foreta en tilstandsvurdering og kontroll av eksisterende avløpsnett.

11. Strengere kontroll med avløpsledningene, rutiner for hyppigere vedlikehold og eventuell utskifting av ledningsnett.

12. Hyppigere rutine for vedlikehold og utskifting ledningsnett.

Har Leikanger kommune på plass rutinar og framdriftsplanar for å gjere tilstandsvurderingar, kontroll av eksisterande avløpsnett, vedlikehalde nettet oftare og ev. skifte ut leidningsnett?

Leikanger kommune jobbar no med ei kartlegging av det eksisterande avlaupsnettet som kan påverke vasskvaliteten i grunnvassbrønnane, og det er bestilt ei tilstandsvurdering frå ein ekstern entreprenør. Eventuelle påkravde utbetringar vil bli utført før grunnvassbrønnane vert teke i bruk til drikkevatt.

6. Det er i rapporten anbefalt at det ikkje bør byggjast i sone 2 medan det mellombelse uttaket skjer. Korleis påverkar dette planane om vidare utbygging ved Leikanger sjukeheim?

Utvidinga av Leikanger sjukeheim har vore planlagt i lengre tid, og vedtak om utbygging vart gjort i juni 2017. Grunnarbeida for utvidinga, som er den delen av byggearbeida med størst fare for forureining til grunnvatnet, er planlagt gjennomført i perioden februar – mai 2019. Grunnvatnet er planlagt kopla til som drikkevasskjelde i månadsskiftet april/mai 2019. ROS analysen som er utarbeidd seier at (avsnitt 2.1.6):

«Det vil ikke være mulig eller hensiktsmessig å innføre strenge restriksjoner på den aktivitet og utbygning som allerede eksisterer i området»

Perioden med overlapp mellom grunnarbeida på sjukeheimen og grunnvassuttaket er vurdert som kort, og utan akutt fare for ureining. Sjukeheimen ligg også med såpass stor avstand til grunnvassbrønnane at forureiningsfaren vert vurdert som svært liten. Utbygginga av sjukeheimen kjem difor til å gå som planlagt.

7. Eg er grunneigar i det som er omtala som sone 2, men har ikkje fått høyringsbrev stila til mitt namn. Kvifor ikkje?

Dei som er grunneigarar eller rettighetshavarar til grunnen der brønnar, røyrgate, pumpehus etc. kjem har krav på direkte, individuelle varsel om ein søknad etter vassressurslova som dette er. Eventuelle restriksjonar knytt til restriksjonssoner som følgje av eit grunnvassuttak er knytt til plan- og bygningslova (PBL), og ikkje vassressurslova. Eventuelle restriksjonar må dermed fastsetjast og innførast av kommunen etter PBL og har dermed juridisk sett ikkje noko med søknaden etter vassressurslova å gjere. Hæreid er dermed ikkje grunneigar eller rettighetshavar i det omsøkte tiltaket.

Med vennleg helsing
Leikanger kommune

Elisabeth Sveen Eikenes